

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2018 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie oznakowania bulw ziemniaków innych niż
sadzeniaki**

Na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2138 oraz z 2018 r. poz. 810) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki (Dz. U. poz. 631) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. 1. W oznakowaniu, o którym mowa w § 1 i § 2, numer wpisu, o którym mowa w § 1 i § 2, poprzedza się wskazaniem w języku polskim nazwy kraju pochodzenia bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki, chyba że w tym oznakowaniu zamieszczono wyłącznie numer wpisu podmiotu, o którym mowa w § 2 pkt 1.

2. Nazwa kraju pochodzenia bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki może zostać podana w formie dwuliterowego kodu ISO.

3. Wskazanie nazwy kraju pochodzenia bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki przed numerem wpisu nie jest wymagane, jeżeli informacja o kraju ich pochodzenia umieszczona została na opakowaniu lub dołączonej do niego etykietce w języku polskim lub w formie dwuliterowego kodu ISO.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

UZASADNIENIE

Nowelizowane rozporządzenie określa zasady znakowania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki. W tym zakresie projektowane rozporządzenie realizuje postanowienia dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzeniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 169 z 10.07.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 29, str. 258, z późn. zm.) oraz dyrektywy Komisji 93/50/EWG z dnia 24 czerwca 1993 r. określającej niektóre rośliny niewymienione w załączniku V część A do dyrektywy Rady 77/93/EWG, których producenci, magazyny lub centra wysyłkowe w strefach produkcji takich roślin, muszą być wpisani do rejestru urzędowego (Dz. Urz. WE L 205 z 17.08.1993, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 398).

Zgodnie z przepisami art. 1 dyrektywy 93/50/EWG „Państwa Członkowskie stanowią, że producenci lub zbiorowe magazyny lub centra wysyłkowe w strefach produkcji produktów wymienionych w Załączniku [w tym bulw ziemniaka] do niniejszej dyrektywy są wpisani do rejestru lokalnego, regionalnego lub krajowego”.

Z kolei postanowienia pkt 18.5 Sekcji II Części A Załącznika IV do dyrektywy 2000/29/WE stanowią, że: „Należy potwierdzić przez umieszczenie numeru rejestracyjnego na opakowaniu lub, w przypadku transportu luzem, na pojeździe przewożącym ziemniaki, że zostały one wyhodowane przez urzędowo zarejestrowanego producenta lub pochodzą z urzędowo zarejestrowanych ośrodków zbiorowego składowania lub wysyłki, które znajdują się w regionie produkcji, oraz wskazać, że bulwy są wolne od *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. i że przestrzegane są:

- a) przepisy Unii dotyczące zwalczania *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival; oraz
- b) w stosownych przypadkach przepisy Unii dotyczące zwalczania *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann i Kotthoff) Davis et al.; oraz
- c) przepisy Unii dotyczące zwalczania *Globodera pallida* (Stone) Behrens i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.”

Brak harmonizacji na poziomie Unii Europejskiej formatu numerów wpisu do rejestru powoduje jednak, iż trudne jest lub wręcz niemożliwe określenie na poszczególnych etapach obrotu bulwami ziemniaka kraju ich pochodzenia.

Na problem ten wskazywali producenci ziemniaka, sygnalizując, iż w praktyce w obrocie bulwami ziemniaka dochodzi do zafałszowań ich pochodzenia.

Powoduje to zatem, iż obecne przepisy nie spełniają w pełni swojej roli. Dotyczy to w szczególności zwalczania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

Bakteria *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* (Cms), sprawca bakteriozy pierścieniowej ziemniaka, ma w Unii Europejskiej (UE) status organizmu kwarantannowego i podlega obowiązkowi zwalczania. Przepisy UE określają przy tym jednolite zasady zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii, które powinny być stosowane przez wszystkie państwa członkowskie UE. Postanowienia te zostały przeniesione do prawa krajowego przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczególnych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus*. Trzeba w tym miejscu jednak zauważyć, że w Polsce już w latach 60 XX wieku zdiagnozowano zagrożenie stwarzane przez tę bakterię i w związku z tym przyjęto przepisy określające zasady postępowania w przypadku jej wykrycia w ziemniakach towarowych oraz sadzeniakach.

Regulacje zawarte w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczególnych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* nakładają na producentów i przedsiębiorców szereg obowiązków w międzynarodowym handlu ziemniakami. Obowiązki te związane są z częstszym niż w pozostałych krajach UE występowaniem w Polsce bakterii Cms. Do czasu przyjęcia do UE, Polska nie miała możliwości wysyłania ziemniaków na rynek unijny. W związku z akcesją i uzyskaniem dostępu do rynku UE Polska została jednak zobligowana do przyjęcia dodatkowych wymagań fitosanitarnych obowiązujących przy wysyłce ziemniaków do innych państw członkowskich UE. Pierwotne wymagania zostały ustalone jeszcze przed akcesją, a następnie zaostrzone w wyniku realizacji raportu z misji ekspertów Komisji Europejskiej (KE) we wrześniu 2004 r.

Zgodnie ze zobowiązaniami przyjętymi przez Polskę wysyłane ziemniaki musiały być obligatoryjnie badane pod kątem obecności bakterii Cms przy zwiększonej z 200 do 400 bulw próbie pobieranej z każdej partii do 25 ton wysyłanych ziemniaków. Ponadto badaniom laboratoryjnym na obecność bakterii Cms musiały być poddawane także wszystkie pozostałe partie ziemniaków, wyprodukowane w gospodarstwie, z którego pochodziły wysyłane ziemniaki. Potwierdzeniem spełnienia powyższych warunków było zaświadczenie wydawane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN), które powinno być dołączane do przesyłki. Ponadto przesyłka powinna być zaplombowana przez inspektorów PIORiN, a informacja o takim transporcie powinna być przekazana do służby fitosanitarnej państwa członkowskiego, do którego jest przeznaczona. Powyższe obowiązki zostały wprowadzone bezterminowo.

W roku 2013 wprowadzono istotne uproszczenia w wysyłce ziemniaków – w przypadku gospodarstw wykorzystujących wyłącznie kontrolowany pod kątem występowania bakterii materiał nasadzeniowy, przed wysyłką niezbędne jest badanie jedynie wysyłanej partii.

W okresie ostatnich 10 lat udało się istotnie obniżyć poziom porażenia plantacji ziemniaków.

W związku z powyższym w 2017 r. wprowadzone zostały kolejne uproszczenia w wysyłce ziemniaków z Polski:

- 1) umożliwienie odstąpienia od obowiązku plombowania środka transportu, jakim wysyłane są z Polski ziemniaki. Wymóg ten stanowił istotne utrudnienie dla PIORiN, jak i dla przedsiębiorców, którego nie uzasadniały korzyści związane z jego przyjęciem. Obowiązek nałożenia plomby wymuszał na inspektorze uczestniczenie w całym procesie załadunku ziemniaków, co ze względu na jego czasochłonność generowało dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Dodatkowe utrudnienia pojawiały się, gdy załadunek planowany był poza godzinami pracy PIORiN (w nocy lub w dni wolne od pracy). W takich sytuacjach załadunek musiał być przełożony na inny termin, co powodowało straty po stronie przedsiębiorcy, lub inspektor musiał uczestniczyć w załadunku, poza godzinami pracy;
- 2) wprowadzenie możliwości wysyłania bulw ziemniaków bez konieczności ich badania, jeżeli pochodzą one z gospodarstwa uznanego przez PIORiN za miejsce produkcji wolne od bakterii Cms zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. *o ochronie roślin* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2138).

Miejsce produkcji może być uznane za wolne od bakterii Cms na podstawie:

- a) 3 letniej kontroli występowania bakterii w miejscu produkcji, obejmującej urzędowe badania laboratoryjne ziemniaków produkowanych w tym miejscu produkcji;
- b) przyjęcia w miejscu produkcji dodatkowych środków fitosanitarnych, takich jak:
 - wykorzystywanie do sadzenia jedynie materiału o zdrowotności potwierdzonej urzędowymi badaniami,
 - przestrzegania dodatkowego protokołu higienicznego (jak zakaz wykorzystywania maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji ziemniaka w gospodarstwach nie mających statusu miejsc produkcji wolnych od bakterii Cms),
 - zakaz wprowadzania do miejsca produkcji bulw ziemniaków o nieznannej zdrowotności;
- c) monitoringowych kontroli na obecność bakterii Cms, wykonywanych corocznie w celu potwierdzenia utrzymania statusu miejsca produkcji;
- 4) umożliwienie pobierania do badań na obecność bakterii Cms z partii ziemniaków przeznaczonych do wysyłki do innych państw członkowskich prób o wielkości 200 bulw, zgodnie z dyrektywą Rady 93/85/EWG.

Powyższe rozwiązania zostały uzgodnione z Komisją Europejską oraz pozostałymi państwami członkowskimi.

Pomimo wprowadzenia powyższych regulacji, aktualny pozostaje problem wysyłki ziemniaków z Polski, niespełniających wymagań. Sytuacja taka może mieć miejsce m.in. w przypadku oferowania do wysyłki ziemniaków polskich, jako pochodzących z innego państwa członkowskiego. Jak zostało to wskazane powyżej, brak pełnej harmonizacji na poziomie UE numerów wpisu do rejestru podmiotów prowadzących produkcję i obrót ziemniakami, utrudnia podmiotom uczestniczącym w ich obrocie identyfikację państwa pochodzenia. Na konieczność wzmocnienia działań przeciwdziałających temu zjawisku wskazywał m.in. raport z audytu przeprowadzonego w Polsce przez DG SANTE w dniach od 28 lutego 2017 r. do 9 marca 2017 r. w celu oceny kontroli zdrowia roślin w sektorze produkcji ziemniaka.

W związku z powyższym, aby zapewnić łatwą identyfikację pochodzenia bulw ziemniaka na każdym etapie ich obrotu, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby wynikające z przepisów UE oznakowanie zostało uzupełnione przez informacje o ich pochodzeniu.

Informacja o kraju pochodzenia bulw ziemniaków powinna być podawana w przypadku ziemniaków importowanych z państw trzecich oraz w przypadku wprowadzania ich do obrotu przez podmiot inny niż producent.

Proponuje się, aby informacja o kraju pochodzenia bulw ziemniaków była podawana w języku polskim (tak aby była zrozumiała dla odbiorcy), lub w formie dwuliterowego kodu zgodnego ze Standardem ISO 3166-1 – Kody nazw krajów i ich podział - część 1: kody państw.

Jednocześnie, aby ograniczyć obciążenia administracyjne związane z proponowanym rozwiązaniem, przewiduje się, aby wskazanie nazwy kraju pochodzenia bulw ziemniaka przed numerem wpisu nie było wymagane, jeżeli informacja o kraju ich pochodzenia umieszczona została na opakowaniu lub dołączonej do niego etykiecie, w języku polskim lub w formie dwuliterowego kodu ISO.

Wprowadzenie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Postanowienia art. 11 dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.) uprawnia państwa członkowskie do przyjęcia dodatkowych lub zaostrzonych środków, jakie mogą być wymagane do zwalczania bakterii *Cms* lub do zapobieżenia jej rozprzestrzenieniu się.

Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy techniczne i w związku z tym projekt rozporządzenia podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1 rok 2018

DIKSIKTOR DEPARTAMENTU
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Bogusław Ręznicki

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Krzysztof Ardanowski

Nazwa projektu

rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie oznakowania bulw ziemniaków innych niż sadzeniaki

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Data sporządzenia

26-03-2018 r.

Źródło:

Nr w wykazie prac 44

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Krzysztof Kielak

22 623 10-17 krzysztof.kielak@minrol.gov.pl

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Nowelizowane rozporządzenie określa zasady znakowania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki. W tym zakresie nowelizowane rozporządzenie realizuje postanowienia dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzeniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 169 z 10.07.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 29, str. 258, z późn. zm.) oraz dyrektywy Komisji 93/50/EWG z dnia 24 czerwca 1993 r. określającej niektóre rośliny niewymienione w załączniku V część A do dyrektywy Rady 77/93/EWG, których producenci, magazyny lub centra wysyłkowe w strefach produkcji takich roślin, muszą być wpisani do rejestru urzędowego (Dz. Urz. WE L 205 z 17.08.1993, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 398).

Brak harmonizacji na poziomie Unii Europejskiej (UE) formatu numerów wpisu do rejestru powoduje jednak, iż trudne jest lub wręcz niemożliwe określenie na poszczególnych etapach obrotu bulwami ziemniaka kraju ich pochodzenia.

Powoduje to zatem, iż obecne przepisy nie spełniają w pełni swojej roli. Dotyczy to w szczególności zwalczania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Aby zapewnić łatwą identyfikację pochodzenia bulw ziemniaka na każdym etapie ich obrotu, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby wynikające z przepisów UE oznakowanie zostało uzupełnione przez informacje o ich pochodzeniu.

Informacja o kraju pochodzenia bulw ziemniaków powinna być podawana w przypadku ziemniaków importowanych z państw trzecich oraz w przypadku wprowadzania ich do obrotu przez podmiot inny niż producent.

Proponuje się, aby informacja o kraju pochodzenia bulw ziemniaków była podawana w języku polskim (tak aby była zrozumiała dla odbiorcy), lub w formie dwuliterowego kodu zgodnego ze Standardem ISO 3166-1 – Kody nazw krajów i ich podział - część 1: kody państw.

Jednocześnie, aby ograniczyć obciążenia administracyjne związane z proponowanym rozwiązaniem, przewiduje się, aby wskazanie nazwy kraju pochodzenia bulw ziemniaka przed numerem wpisu nie było wymagane, jeżeli informacja o kraju ich pochodzenia umieszczona została na opakowaniu lub dołączonej do niego etykiecie, w języku polskim lub w formie dwuliterowego kodu ISO.

Projektowane rozwiązanie ma na celu przede wszystkim wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego skuteczną walkę z bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Cms). Bakteria Cms, sprawca bakteriozy pierścieniowej ziemniaka, ma w UE status organizmu kwarantannowego i podlega obowiązkowi zwalczania. Przepisy UE określają

przy tym jednolite zasady zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii, które powinny być stosowane przez wszystkie państwa członkowskie UE. Postanowienia te zostały przeniesione do prawa krajowego przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1121, z późn. zm.). Trzeba w tym miejscu jednak zauważyć, że w Polsce już w latach 60 XX wieku zdiagnozowano zagrożenie stwarzane przez tę bakterię i w związku z tym przyjęto przepisy określające zasady postępowania w przypadku jej wykrycia w ziemniakach towarowych oraz sadzeniakach.

Regulacje zawarte w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* nakładają na producentów i przedsiębiorców szereg obowiązków w międzynarodowym handlu ziemniakami. Obowiązki te związane są z częstszym niż w pozostałych krajach UE występowaniem w Polsce bakterii *Cms*. Do czasu przyjęcia do UE, Polska nie miała możliwości wysyłania ziemniaków na rynek unijny. W związku z akcesją i uzyskaniem dostępu do rynku UE Polska została jednak zobligowana do przyjęcia dodatkowych wymagań fitosanitarnych obowiązujących przy wysyłce ziemniaków do innych państw członkowskich UE. Pierwotne wymagania zostały ustalone jeszcze przed akcesją, a następnie zastrzone w wyniku realizacji raportu z misji ekspertów Komisji Europejskiej (KE) we wrześniu 2004 r.

Zgodnie ze zobowiązaniami przyjętymi przez Polskę wysyłane ziemniaki musiały być obligatoryjnie badane pod kątem obecności bakterii *Cms* przy zwiększonej z 200 do 400 bulw próbie pobieranej z każdej partii do 25 ton wysyłanych ziemniaków. Ponadto, badaniom laboratoryjnym na obecność bakterii *Cms* musiały być poddawane także wszystkie pozostałe partie ziemniaków, wyprodukowane w gospodarstwie, z którego pochodziły wysyłane ziemniaki. Potwierdzeniem spełnienia powyższych warunków było zaświadczenie wydawane przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN), które powinno być dołączane do przesyłki. Ponadto przesyłka powinna być zaplombowana przez inspektorów PIORiN, a informacja o takim transporcie powinna być przekazana do służby fitosanitarnej państwa członkowskiego, do którego jest przeznaczona. Powyższe obowiązki zostały wprowadzone bezterminowo.

W roku 2013 wprowadzono istotne uproszczenia w wysyłce ziemniaków – w przypadku gospodarstw wykorzystujących wyłącznie kontrolowany pod kątem występowania bakterii materiał nasadzeniowy, przed wysyłką niezbędne było badanie jedynie wysyłanej partii.

W okresie ostatnich 10 lat udało się istotnie obniżyć poziom porażenia plantacji ziemniaków przez bakterię *Cms*. W związku z powyższym, w 2017 r. wprowadzone zostały kolejne, następujące uproszczenia w wysyłce ziemniaków z Polski:

- 1) odstąpienie od obowiązku plombowania środka transportu, jakim wysyłane są z Polski ziemniaki. Wymóg ten stanowił istotne utrudnienie dla PIORiN, jak i dla przedsiębiorców. Obowiązek nałożenia plomby wymuszał na inspektora uczestniczenie w całym procesie załadunku ziemniaków, co ze względu na jego czasochłonność generowało dodatkowe koszty dla budżetu państwa. Dodatkowe utrudnienia pojawiały się, gdy załadunek planowany był poza godzinami pracy PIORiN (w nocy lub w dni wolne od pracy). W takich sytuacjach załadunek musiał być przełożony na inny termin, co powodowało straty po stronie przedsiębiorcy, lub inspektor musiał uczestniczyć w załadunku, poza godzinami pracy;
- 2) wprowadzenie możliwości wysyłania bulw ziemniaków bez konieczności ich badania, jeżeli pochodzą one z gospodarstwa uznanego przez PIORiN za miejsce produkcji wolne od bakterii *Cms* zgodnie z art. 10a ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2138).

Miejsce produkcji może być uznane za wolne od bakterii Cms na podstawie:

- a) 3 letniej kontroli występowania bakterii w miejscu produkcji, obejmującej urzędowe badania laboratoryjne ziemniaków produkowanych w tym miejscu produkcji,
 - b) przyjęcia w miejscu produkcji dodatkowych środków fitosanitarnych, takich jak:
 - wykorzystywanie do sadzenia jedynie materiału o zdrowotności potwierdzonej urzędowymi badaniami,
 - przestrzegania dodatkowego protokołu higienicznego (jak zakaz wykorzystywania maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji ziemniaka w gospodarstwach nie mających statusu miejsc produkcji wolnych od bakterii Cms),
 - zakaz wprowadzania do miejsca produkcji bulw ziemniaków o nieznannej zdrowotności;
 - c) kontroli monitoringowych na obecność bakterii Cms, wykonywanych corocznie w celu potwierdzenia utrzymania statusu miejsca produkcji;
- 4) umożliwienie pobierania do badań na obecność bakterii Cms z partii ziemniaków przeznaczonych do wysyłki do innych państw członkowskich prób o wielkości 200 bulw, zgodnie z dyrektywą Rady 93/85/EWG.

Powyższe rozwiązania zostały uzgodnione z Komisją Europejską oraz pozostałymi państwami członkowskimi.

Pomimo wprowadzenia powyższych regulacji, aktualny pozostaje problem wysyłki ziemniaków z Polski, niespełniających ustalonych wymagań. Sytuacja taka może mieć miejsce m.in. w przypadku oferowania do wysyłki ziemniaków polskich, jako pochodzących z innego państwa członkowskiego. Jak zostało to wskazane powyżej, brak pełnej harmonizacji na poziomie UE numerów wpisu do rejestru podmiotów prowadzących produkcję i obrót ziemniakami, utrudnia podmiotom uczestniczącym w ich obrocie identyfikację państwa pochodzenia. Na konieczność wzmocnienia działań przeciwdziałających temu zjawisku wskazywał m.in. raport z audytu przeprowadzonego w Polsce przez DG SANTE w dniach od 28 lutego 2017 r. do 9 marca 2017 r. w celu oceny kontroli zdrowia roślin w sektorze produkcji ziemniaka.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z postanowieniami art. 1 dyrektywy 93/50/EWG „Państwa Członkowskie stanowią, że producenci lub zbiorowe magazyny lub centra wysyłkowe w strefach produkcji produktów wymienionych w Załączniku [w tym bulw ziemniaka] do niniejszej dyrektywy są wpisani do rejestru lokalnego, regionalnego lub krajowego”.

Z kolei postanowienia pkt 18.5 Sekcji II Części A Załącznika IV do dyrektywy 2000/29/WE stanowią, że: „Należy potwierdzić przez umieszczenie numeru rejestracyjnego na opakowaniu lub, w przypadku transportu luzem, na pojeździe przewożącym ziemniaki, że zostały one wyhodowane przez urzędowo zarejestrowanego producenta lub pochodzą z urzędowo zarejestrowanych ośrodków zbiorowego składowania lub wysyłki, które znajdują się w regionie produkcji, oraz wskazać, że bulwy są wolne od *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. i że przestrzegane są:

- a) przepisy Unii dotyczące zwalczania *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival; oraz
- b) w stosownych przypadkach przepisy Unii dotyczące zwalczania *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann i Kotthoff) Davis et al.; oraz
- c) przepisy Unii dotyczące zwalczania *Globodera pallida* (Stone) Behrens i *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.”

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Postanowienia art. 11 dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.) uprawniają państwa członkowskie do przyjęcia dodatkowych lub zaostrzonych środków, jakie mogą być wymagane do zwalczania bakterii Cms lub do zapobieżenia jej rozprzestrzenieniu się.

Projektowane rozporządzenie zawiera jednak przepisy techniczne i w związku z tym projekt rozporządzenia podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	1569 pracowników nadzoru w przeliczeniu na pełny etat.	MANCP (Zintegrowany Wieloletni Plan Kontroli dla Polski na lata 2015-2019)	Brak istotnego wpływu – oznakowanie bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki podlega także obecnie kontroli PIORiN
Podmioty prowadzące obrót bulwami ziemniaka.	Ok. 4 200.	PIORiN	4229 podmiotów (stan na dzień 31.12.2016 r.) – zmiana zakresu obowiązków dot. znakowania bulw ziemniaka.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie powstało m.in. w odpowiedzi na informacje przekazywane przez producentów rolnych, którzy sygnalizowali, iż w praktyce w obrocie bulwami ziemniaka dochodzi do zafałszowań ich pochodzenia. Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji otrzymują następujące organizacje społeczno-zawodowe producentów roślin oraz inne instytucje działające w obszarze regulowanym projektowaną ustawą: Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Business Centre Club, Federacja Konsumentów, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacja Lewiatan, Konsorcjum Appolonia, Krajowa Federacja Producentów Zbóż, Krajowa Rada Spółdzielcza, Krajowa Sekcja Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowy Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ Solidarność, Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych - Izba Gospodarcza, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowy Związek Plantatorów Chmielu, Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, , Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców, Polska Izba Nasienna, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Polski Komitet Zielarski, Polski Związek Ogrodniczy, Polski Związek Plantatorów Tytoniu, Polski Związek Pracodawców-Uslugodawców Rolnych, Polski Związek Producentów Chmielu, Polski Związek Producentów Kukurydzy, Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych, Polski Związek Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Polski Związek Pszczelarski, Polski Związek Zawodowy Rolników, Polski Związek Zrzeszeń Producentów Chmielu, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin, Polskie Stowarzyszenie Pracowników Dezynsekcji, Deratyzacji i Dezynfekcji, Rada Dialogu Społecznego, Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszenie Konsumentów Polskich, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa, Stowarzyszenie Polski Ziemniak, Stowarzyszenie Polskich Szkółkarzy,

Stowarzyszenie Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Stowarzyszenie Sadowników Polskich, Towarzystwo Rozwoju Sądów Karłowych, Zrzeszenie Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, , Związek Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie, Związek Polskich Plantatorów Chmielu, Związek Pracodawców Mediów Publicznych, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Szkółkarzy Polskich, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, Centrum Doradztwa Rolniczego, Instytut Badawczy Leśnictwa, Instytut Dendrologii PAN, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Gospodarki Rolnej, Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytut Technologii Drewna, Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Komitet Ochrony Roślin PAN, Państwowy Zakład Higieny, Polskie Towarzystwo Entomologiczne, Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne, Polskie Towarzystwo Ochrony Roślin, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie oraz Rada ds. Rolnictwa Ekologicznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Nie wymaga finansowania.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane rozporządzenie nie zwiększa zakresu obowiązków PIORiN - oznakowanie bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki także obecnie podlega kontroli tej Inspekcji.</p> <p>Projektowana regulacja nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, a tym samym nie spowoduje zmniejszenia dochodów lub zwiększenia wydatków budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego bądź pozostałych jednostek sektora finansów.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na

rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowane rozporządzenie nie nakłada nowych obowiązków na podmioty objęte zakresem jego regulacji – obowiązek znakowania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki wynika już bowiem z regulacji dotychczasowych. Zmieniony zostanie natomiast zakres informacji podawanych na tym oznakowaniu.

Projektowane rozwiązania mogą mieć pozytywny wpływ na krajową produkcję ziemniaka poprzez zapewnienie identyfikowalności polskich ziemniaków na każdym etapie ich obrotu.

Projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Aby zapewnić łatwą identyfikację pochodzenia bulw ziemniaka na każdym etapie ich obrotu, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby wynikające z przepisów UE oznakowanie zostało uzupełnione przez informację o ich pochodzeniu, poprzez oznaczenie „ w języku polskim nazwy kraju pochodzenia lub zastosowanie dwuliterowego kodu ISO.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: -

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozwiązanie problemu wskazanego w pkt 1 nastąpi w dniu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ocena skuteczności proponowanych w projektowanym rozporządzeniu rozwiązań będzie możliwa rok po jego wejściu w życie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak